

<http://physicsweb.org/article/news/6/8/12>

2002/08/20

امید به مئمریت - فضایی ی دنباله‌دارها کم‌رنگ می‌شود

ناسا [1] ناامیدانه در جست‌وجوی کوچک‌ترین نشانه‌ها ی زنده‌گی از فضایپیما یش کانتور [2] است. این فضایپیما در ژوئیه پرتاب شد، و قرار بود دو دنباله‌دار را ملاقات کند، که از آن طریق فضادانش‌پیشه‌ها اطلاعات مهمی درباره ی تحول منظومه ی شمسی به دست آورند. اما این فضایپیما، پس از آتش‌کردن - موتور - موشکی یش در هفته ی پیش خاموش شد، و از تصویرها ی حاصل از تله‌سکپ‌ها ی زمینی چنین بر می‌آید که این فضایپیما به دستی کم دو تکه شکسته است.

قرار بود فضایپیما ی 159 میلیون دلاری ی کانتور، در نوامبر 2003 دنباله‌دار - اینکه [3] را ملاقات کند، واز آن تصویرها یی پرتفکیک بگیرد و ترکیب - شیمیایی ی آن را بررسی کند. قرار بود در ژوئن 2006، این فضایپیما دنباله‌دار - شواسمان - واخ‌مان - [4] را ملاقات کند. این ملاقات از نظر علمی بسیار پربار می‌بود، چون این دنباله‌دار اخیراً به چند پاره شکسته و مواد تازه‌ای از درون آن آشکار شده است. اما فعلًا به نظر می‌رسد مئمریت - کانتور شکست خورده است.

کانتور برا ی این که خود را در مسیر درست بگذارد که به هدف‌ها یش برسد، پنج‌شنبه ی پیش (15 آوت) راکت - ش را آتش کرد. قاعده‌تا آرایه ی فضایی‌زرف [5] ناسا باید حدود 45 دقیقه بعد سیگنال ی از این فضایپیما دریافت می‌کرد، اما سیگنال ی نرسید. در عوض، اپراترها ی مئمریت - فرایدی [6] در آزمایش‌گاه - فیزیک کاربردی (ای‌پی‌ال) [7] - دانش‌گاه - جانز هاپکینز [8] و ناوبرها ی آزمایش‌گاه - چت پُرپالشن [9] ناسا تصویرها یی از چند رصدخانه دریافت کرده اند که دو جسم را نشان می‌دهند که در مسیر - پیش‌بینی شده ی کانتور حرکت می‌کنند. آن‌ها معتقد اند کانتور (که فعلًا بیش از دو میلیون کیلومتر از زمین فاصله دارد) باید هنگام آتش‌شدن - راکت - ش شکسته باشد.

اما احتمال اندکی هست که کانتور در این حادثه تا حد زیادی سالم مانده باشد، چون اپراتورها نتوانسته اند از روی تصویرها ی تله‌سکبی اندازه ی پاره‌ها ی این فضایپیما را تعیین کنند. چنین‌امیدی تقویت می‌شود اگر سیگنالی که فضایپیما قرار بود بفرستد دریافت می‌شود. فضایپیما برنامه‌ریزی شده بود ۹۶ ساعت پس از دریافت آخرین فرمان چنین سیگنالی بفرستد. البته این مدت سپری شده است، اما اپراترها تا آخر هفته هم به جست‌وجوه ادامه می‌دهند، چون فرستادن این سیگنال‌ها به مدت ۶۰ ساعت ادامه خواهد یافتد، هر ده ساعت از آن‌ها یک طرف فضایپیما.

مدیر برنامه‌ها ی عملیاتی ی کانتور (مارک هالدریج [10]) می‌گوید: "شاید دریافت سیگنال سخت باشد، چون بسته به جا و وضعیت فضایپیما، ممکن است آن‌ها خط‌دید مستقیمی به زمین نداشته باشند. اما ما به شنیدن ادامه می‌دهیم." رایرت فرکهور [11] (مدیر برنامه درایپی‌ال) می‌گوید اگر این هفته سیگنالی از فضایپیما دریافت نشود، ماه دسامبر دوباره امتحان خواهند کرد؛ آن وقت جهت‌گیری ی آن‌ها بهتر خواهد بود.

- [1] NASA
- [2] CONTOUR
- [3] Encke
- [4] Schwassmann-Wachmann
- [5] Deep Space Network
- [6] Friday
- [7] Applied Physics Laboratory (APL)
- [8] Johns Hopkins University
- [9] Jet Propulsion Laboratory
- [10] Mark Holdridge
- [11] Robert Farquhar